

Huomioita VM:n ja OKM:n budjettiesityksistä vuodelle 2020 IN 19.8.2019

TIIVISTELMÄ – KESKEISET HAVAINNOT:

- VM ja OKM ovat julkaisseet omat esityksensä valtion budjetista 16.8.
- Budjettiin molempien esitysten mukaan sisältyy olennaiset, hallitusohjelmassa sovitut määrärahaotsikot lukuun ottamatta investointeja.
- Ehdotukset käsittelevät vain pysyvien menojen lisäyksiä. Pysyvissä menoissa on mm. seuratuki ja huippu-urheilun lisärahat. Investointikorissa on mm. Liikkuva Suomi -rahoitus. Investoinnit käsitellään viimeistään budjettiriihessä.
- Budjettiin sisältyy uusi, yleiskatteellisesti rahoitettava momentti ”liikunnan ja huippu-urheilun edistäminen”. Kts. osio 3 tässä muistiossa.
- VM:n ja OKM:n väliset budjetit poikkeavat toisistaan erityisesti siten, että VM on vähentänyt jonkin verran kaikista uusista OKM:n ehdottamista määrärahoista. VM on toiminut näin myös useiden muiden toimialojen budjettiesitysten kohdalla. Ts. kyse on VM:n näkökulmasta sopeutumisesta taloussuhdanteeseen ja -näkymiin, ei erityisesti liikunnan asian vähäisestä arvotuksesta.
- Keskeinen kriittinen huomio on: vaikuttaa, ettei VM:n budjettiehdotuksessa ole otettu huomioon hallitusohjelman linjausta, jonka mukaan mahdollisesti vähenevä Veikkauksen tuloutus edunsaajille kompensoidaan yleiskatteellisista budjettivaroista.

1 Budjetin käsittelyaikataulu

VM julkaisee oman budjettiesityksensä, 16.8.	16.8.
OKM julkaisee budjettiesityksensä, 16.8.	16.8.
VM:n ja OKM:n väliset budjettineuvottelut, 28.-29.8.	28.-29.8.
Hallituksen budjettiriihi, 17.9.19.	17.9.
Budjetti julkaistaan	Parin viikon kuluttua riihestä
VM:n taloudellinen katsaus julkistetaan 7.10.	7.10.
eduskunta aloittaa budjettikäsittelyn	syyskuu
eduskunta vahvistaa budjetin	joulukuun alku

2 Havainnot

Keskeinen kriittinen huomio: vaikuttaa, ettei VM:n budjettiehdotuksessa ole otettu huomioon hallitusohjelman linjausta, jonka mukaan mahdollisesti vähenevä Veikkauksen tuloutus edunsaajille kompensoidaan yleiskatteellisista budjettivaroista.

Liikuntabudjettia on veikkausvoittovarojen osalta laskettu 4 miljoonaa VM:n esityksessä

2019: 159,9 milj.;

2020: 155,9 milj.

ja OKM:n esityksessä

2019: 154,7 milj.;

2020: 150,7 milj.

Toisaalla kerrotaan, että veikkausvoittovaroja on kaikkiaan käytettävissä hieman (4,2 milj.) v. 2019 enemmän. OKM:n budjettiesityksen mukaan: ”Veikkaus Oy:n varsinainen tuottoarvio urheilun ja liikuntakasvatuksen, tieteen, taiteen ja nuorisotyön edistämisen osalta vuodelle 2020 on 537,2 milj. euroa. Varsinaisen tuottoarvion lisäksi jakamattomia voittovaroja tuloutetaan yhteensä 30,8 milj. euroa, jolloin rahapelitoiminnan voittovaroja on käytettävissä yhteensä 568,0 milj. euroa eli **noin 4,2 milj. euroa enemmän vuoden 2019 talousarvioon verrattuna**. Tuottoarvio on kohdennettu edunsaajille arpajaislain (1047/2001) 17 a §:n mukaisesti.”

Pääosa vähennyksestä on kohdennettu koulutuskeskuksille (3 milj. vähennys). HOX. Myös kansalaistoimintaan n. 1 milj. vähemmän (kts. selitys jäljempänä).

Liikunnan **kansalaistoimintaan** VM:n ja OKM:n ehdotusten mukaan tulisi **n. 1 milj. vähemmän**.

2019: 46,27 milj.

2020: 45,397 milj.

Tämä rahoitus liittyy eduskunnan viime kaudella päättämään määräaikaisen vähävaraisten harrastamiseen liittyvän tuen poistumiseen budjetista. Liikuntajärjestöjen rahoitus pysyy kutakuinkin samana tai kasvaa hieman verrattuna vuoteen 2019.

Ns. tulevaisuusinvestointeja ei ole vielä budjetoitu. Hallitusohjelmassa rahoitus jaettiin kahteen koriin:

- 1) pysyvät määrärahalisäykset (jatkuvat toistaiseksi voimassa olevina, lähtökohtaisesti yleiskatteellisesti rahoitettuina),
- 2) tulevaisuusinvestoinnit: tietyn määräajan kestäviä rahoituksia

Liikunnan osalta ykköskorissa on seurojen ja huippu-urheilun tukeminen, kakkoskorissa on Liikkuva Suomi -ohjelma sekä harrastamisen malli.

Muita huomioita:

- ”Huippu-urheiluun”-budjettirivi pysyy samana (12,65 milj.). HOX. kuitenkin uusia kohdennuksia on uudella momentilla (kts. seuraava osio tässä muistiossa).
- Liikunnan ja urheilun eettiseen toimintaan: OKM esittää korotusta, VM ei: OKM korotetaan 2019 tasosta 3,65 milj. 2020 tasoon 4,15 milj.; VM: ”pidetään 3,65 milj.
- Kv-yhteistyöhön –momenttia lasketaan 100 000 tasoon 480 000 (sekä VM että OKM)

- Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen edelleen 8,7 milj.: ei muutosta
- Liikunnan koulutuskeskuksille kohdennetaan 3 milj. vähemmän kuin 2019 (OKM ja VM). Tässä on mukana siirtoja eri momenteille.
- Liikunnan aluehallinnolle pieni lisäys: v. 2019 taso: 410 000, v. 2020 taso: 500 000 (OKM ja VM)
- OKM:n käytettäväksi –budjettirivillä pieni muutos: v. 2019 taso 1,073 milj., v. 2020 taso: 976 000 (OKM ja VM)

3 OKM ja VM esitysten vertailu: uusi liikunnan ja huippu-urheilun edistämisen momentti

Budjettiin on lisätty uusi momentti: **liikunnan ja huippu-urheilun edistäminen**. Momentilta toteutetaan hallitusohjelmassa tehtyjä päätöksiä seuratuken nostosta, huippu-urheilun lisärahoituksesta, ammattikouluissa urheilemisesta sekä ikäihmisten liikuntahankkeesta.

OKM:n ehdotuksen mukaan momentille kohdennetaan 7 milj. VM ehdotus on 4,8 milj., mutta tosiasiallisesti VM:n ehdotuksessa ko. käyttötarkoituksiin on varattu 5,3 milj., koska yksi määräraha oli vain siirretty eri momentille. Määrärahalisäykset eivät VM:n ehdotuksessa toteudu OKM:n ehdottamassa, hallitusohjelmiasopimukseen perustuvassa mittakaavassa, koska VM on nipistänyt kutakuinkin kaikilta toimialoilta heikentyneiden talousnäkymien vuoksi.

Uusi momentti rahoitetaan **yleiskatteellisista varoista** (eli ei veikkausvoittovaroista). Se on siirtomääräraha, 3 v., eli mahdollisesti ylijääviä rahoja voi käyttää vielä kahtena seuraavana vuonna.

Käyttötarkoitus	OKM (1000 €)	VM (1000 €)
Ikäihmisten liikkumishanke -pilotointi	1000	600
Lajien tehostamistukeen, ml. Vammaisurheilu	1000	700
Seuratuken nosto	2000	1500
Tavoitteellisen urheiluharrastuksen tasapuolisiin edellytyksiin kouluissa (<i>tarkoittaa ammattikoululaisten urheilumahdollisuutta</i>)	500	0*
Urheiluakatemoille ja valmennuskeskuksille	2500	2000
YHTEENSÄ	7000	4800

* määräraha on siirretty ammatillisen koulutuksen määrärahoihin – eli asia hoituu, mutta soveliaammasta budjetista